

Gradivo za posvet ZRS:

Kako banke gledajo na vaše bilance in zakaj je FRP pomemben

Predavatelji:

Rade Obradovič, ROCON, Poslovno svetovanje, Rade Obradovič s.p.
Tomaž Okorn, član UO ZRS, član delovne skupine ZRS
Neven Škrokov, član UO ZRS, član delovne skupine ZRS

12. november 2019

Vsebina posveta

- 09.00-09.05 Pozdrav ZRS
- 09.05-09.25 Osnova bančništva
- 09.25-09.45 Zakaj banke te podatke potrebujejo?
- 09.45-10.30 Predstavitev delovanja FRP
-
- 10.30-11.00 *Odmor s pogostitvijo*
-
- 11.00-11.20 Opis postopka prenosa prek ZZI na banke prek B2B kanala
- 11.20-11.25 Bonitetna razvrstitev – scoring (točkovanje) podjetnika
- 11.25-12.10 Kaj banki posamezni podatki povejo (kazalci iz razkritij)

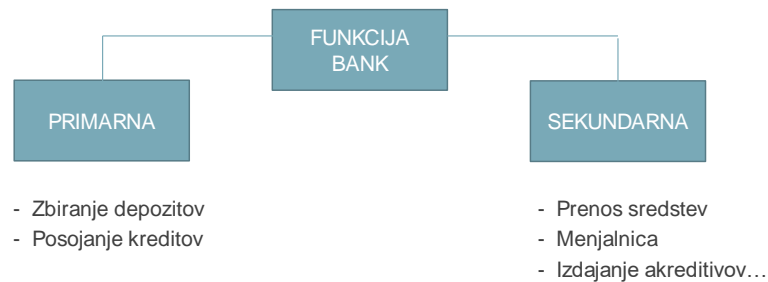

BANKE in FINANČNA RAZKRITJA

Kako banke gledajo na vaše bilance

Rade Obradovič, ROCON, Poslovno svetovanje, Rade Obradovič s.p.

BANKA KOT FINANČNI POSREDNIK

KATERIM TVEGANJEM JE BANKA IZPOSTAVLJENA?

KREDITNO

Kreditno tveganje je tveganje izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika oziroma nasprotne stranke v pogodbeno dogovorjenem roku

LIKVIDNOSTNO

Likvidnostno tveganje je tveganje, da banka v določenem trenutku ne more poravnati vseh svojih dospelih plačilnih obveznosti

TRŽNO

Tržno tveganje - sprememba obrestne mere, valutno tveganje, ...

OPERATIVNO

Operativno tveganje predstavlja možnost izgube zaradi neustreznega ali neuspešnega izvajanja notranjih postopkov, procesov, ljudi in sistemov ali pa zaradi zunanjih dogodkov.

OBVLADOVANJE KREDITNEGA TVEGANJA

KVALITATIVNA ANALIZA

Zajema zbiranje podatkov o finančni odgovornosti kreditojemalca in o naravi njegovih finančnih potreb

KVANTITATIVNA ANALIZA

Temelji na finančni analizi predloženih računovodskih podatkov s strani kreditojemalca, njegovih planiranih finančnih rezultatov in denarnih tokov, da bi ocenili kreditojemalčevo sposobnost servisiranja dolga

Kreditnega tveganja ni mogoče v celoti izničiti!

Ukrepi banke za zmanjšanje kreditnega tveganja:

- pridobiti dovolj informacij o kreditojemalcu na podlagi:
  - dosedanjega poslovnega sodelovanja s kreditojemalcem, predvsem izpolnjevanja kreditojemalčevih obveznosti do banke v preteklih obdobjih,
  - **finančnih podatkov**,
  - informacij o poslovanju iz okolja,
  - subjektivne ocene bančnega delavca na podlagi osebnih izkušenj;
- uskladiti namene financiranja s poslovnimi politikami banke;
- natančno oceniti višino financiranja glede na dejanske potrebe in zmožnosti kreditojemalca ter glede na namen;
- pravilno določiti odplačilno dobo glede na uskladitev virov banke in vrsto oziroma namen financiranja na podlagi kreditojemalčevega denarnega toka;
- pravilno oceniti in stalno spremljati kreditojemalčevo kreditno in plačilno sposobnost, da bo lahko redno poravnava svoje obveznosti do banke;
- pridobiti ustrezno obliko in višino zavarovanja.
- Oblikovanje rezervacij

BONITETNA OCENA IN RAZVRŠČANJE KOMITENTOV

Za namen ocenjevanja kreditnega tveganja mora banka vzpostaviti ustrezen proces razvrščanja dolžnikov in/ali izpostavljenosti v bonitetne razrede in/ali skupine. Proces je ustrezen, če temelji na kvantitativnih in, kjer je mogoče, kvalitativnih merilih ter upošteva bistvene značilnosti posameznega dolžnika in/ali izpostavljenosti. Merila morajo zagotavljati jasno razvrščanje tveganj v ustrezne bonitetne razrede in/ali skupine (UL RS, št. 19/2015, str. 2.085).

BONITETNE SKUPINE

Po določilih Sklepa o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 96/15 z dne 11. 12. 2015) se finančna sredstva in prevzete obveznosti razvršča v skupine A do P.

- A** *Dolžniki, za katere se praviloma ne pričakuje težav s plačevanjem obveznosti in ki plačujejo svoje obveznosti ob dospelosti oziroma izjemoma z zamudo do 15 dni; in/ali so zavarovane s prvovrstnim zavarovanjem.*
- B** *Dolžniki za katere se ocenjuje, da bodo poravnali dospele obveznosti, vendar je njihovo finančno stanje šibko in ne kaže da bi se v bodoče bistveno poslabšalo; plačujejo obveznosti z zamudo do 30 dni.*
- C** *Dolžniki katerim se je zaradi spremembe makroekonomskih pogojev poslovanja ali drugih razlogov bistveno poslabšal finančni položaj, vendar banka ni utrpela oziroma ocenjuje, da ne bo utrpela pomembne ekonomske izgube v zvezi s finančnimi sredstvi; plačujejo obveznosti z zamudo nad 30 do 90 dni*

MICRO vs SME

MICRO

- „Scoring“ – statistično determiniran
- Standardizirani produkti
- Hitra odobritev
- Vnaprej znani pogoji financiranja
- Zahteva manj bančnih resursov

SME

- Kvantitativna + kvalitativna analiza
- Večji nabor produktov
- Daljši proces odobravanja
- Individualni pogoji financiranja
- Zahteva več bančnih resursov

FINANČNI KAZALNIKI

- KAZALNIKI UČINKOVITOSTI
- KAZALNIKI FINANČNEGA VZVODA
- KAZALNIKI DENARNEGA TOKA
- KAZALNIKI LIKVIDNOSTI

KAZALNIKI UČINKOVITOSTI

KU1: Dnevi vezave terjatev

KU2: Dnevi vezave zalog

KU3: Dnevi vezave obveznosti

KU4: Poslovni cikel = $KU1 + KU2$

KU5: **Finančna vrzel** = $KU4 - KU3$

Finančna vrzel nam pokaže potrebo po financiranju. Je delež obratnih sredstev (terjatve + zaloge), ki se sam po sebi ne financira in ga je potrebno finančno podpreti z obveznostmi (sposojen denar) ali z lastniškim kapitalom.

KAZALNIKI FINANČNEGA VZVODA

- Delež kapitala v sredstvih „Equity ratio“
- Delež kapitala v financiranju
- **Kreditna sposobnost (Fin. dolg/EBITDA)**
- Kazalnik obrestnega pokritja
- **Zmožnost servisiranja dolga (DSCR)**

KAZALNIKI DENARNEGA TOKA

- Operativni denarni tok – „Denarni tok plačuje račune“
- CAPEX
- **Prosti denarni tok (FCF) = operativni DT – CAPEX**
  - + Neto prihodki
  - + Amortizacija
  - - spremembe v obratnih sredstvih
  - - CAPEX

KAZALNIKI LIKVIDNOSTI

- **Kratkoročni koeficient likvidnosti**
- Pospešeni koeficient likvidnosti

DRUGI KAZALNIKI

- Donos na kapital – ROE
- Donos na sredstva - ROA
- EBITDA marža
- Profitna marža

Zakaj je FRP pomemben?

Tomaž Okorn, član UO ZRS, član delovne skupine ZRS
Neven Škrokov, član UO ZRS, član delovne skupine ZRS

Vloge za odobritev kreditov slovenskih bank

Izvajalci računovodskih storitev uporabljajo različne poslovno informacijske sisteme (računalniške programe – ERP – Enterprise resource planning), ki so namenjeni celoviti podpori podjetjem na področju računovodstva in davkov. ERP aplikacije omogočajo izdelavo poročil za namene notranjega in zunanjega poročanja.

Za odobritev kreditov, limitov, itd., morajo podjetja poslovnim bankam poleg vloge pripraviti tudi finančna razkritja poslovanja. To pomeni, da izvajalci računovodskih storitev v dobi visoko razvite informatike prepisujejo podatke iz ERP aplikacij v datotekah word, excel ali celo na papirju. Vse to posledično vodi v večjo možnost za nastanek napak in neproduktivno porabo časa za prepisovanje podatkov.

Na drugi strani banke po prejemu podatkov v takšni obliki porabijo veliko časa za odgovor komitentom glede odobritve vloge, ker podatke za izračun bonitete vnašajo ročno iz obrazcev v svoje zaledne ERP aplikacije. Tako prihaja do izgube časa na obeh straneh, kar povzroči nepotrebno zamudo pri odobravanju kreditov.

ZRS se zaveda, da podjetja v dobi digitalizacije potrebujejo strokovno podporo kvalitetnih izvajalcev računovodskih storitev in tudi podporo bank s hitrimi odločitvami.

Standard FRP - Finančno razkritje poslovanja« (FRP)

ZRS je v 2016 zasnovala projekt »Standard FRP - Finančna razkritja poslovanja« (FRP), ki je **registrirana blagovna znamka ZRS**.

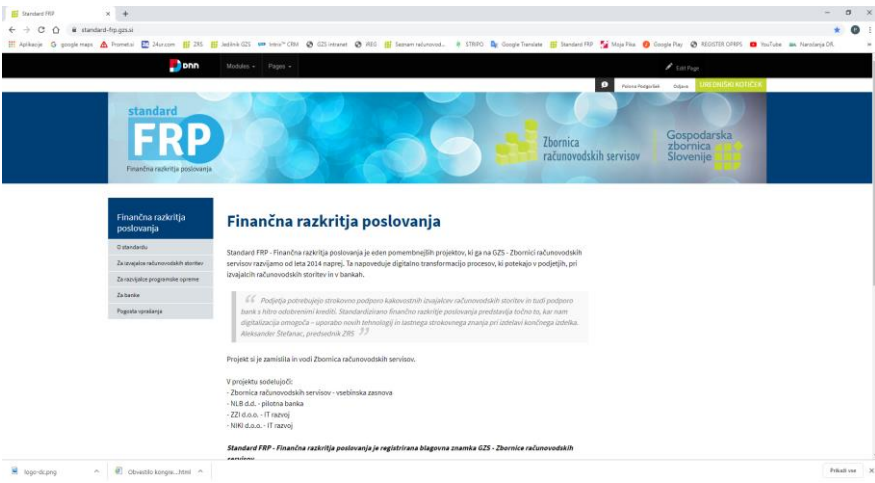
Vzpostavljena je spletna stran projekta: www.standard-frp.gzs.si.

Sodelujoči v projektu:

- Zbornica računovodskih servisov – vsebinska zasnova
- NLB d.d. – pilotna banka
- ZZI d.o.o. – IT razvoj
- NIKI d.o.o. – IT razvoj

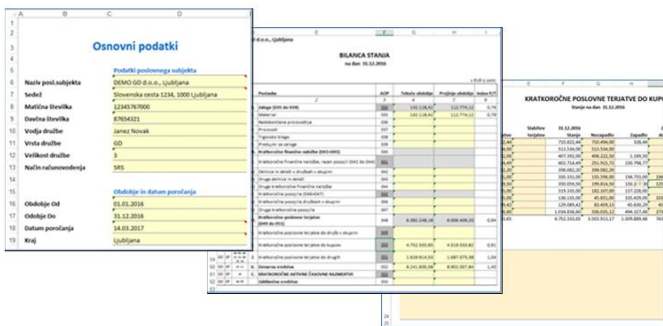

Standard FRP - Finančno razkritje poslovanja« (FRP)

The screenshot shows the website for 'Standard FRP - Finančno razkritje poslovanja'. The page features a blue header with the 'standard FRP' logo and the text 'Finančna razkritja poslovanja'. Below the header, there is a navigation menu and a main content area. The main content area includes a sidebar with links like 'Standard', 'Za vsakega računovodski storitev', 'Za vsakega programski opreme', 'Za vsakega', and 'Popolna storitev'. The main text area is titled 'Finančna razkritja poslovanja' and contains an introductory paragraph about the FRP standard, a quote from a project, and a list of project partners: 'Zbornica računovodskih servisov - vsebinska zasnova', 'NBS d.o.o. - pilotna banka', and 'NIKI d.o.o. - IT razvoj'. At the bottom, it mentions 'Standard FRP - Finančna razkritja poslovanja je registrirana blagovna znamka GZS - Zbornice računovodskih servisov'.

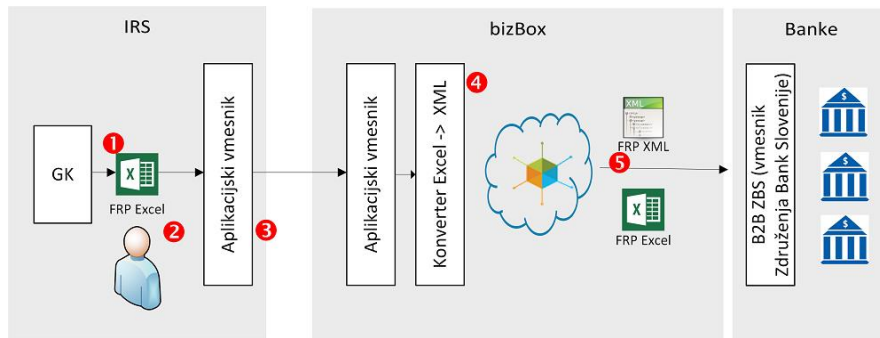
Standard FRP - Finančno razkritje poslovanja« (FRP)

The screenshot displays an Excel spreadsheet with three main sections: 'Osnovni podatki', 'BILANCA STANJA', and 'KRATKOROČNE POSLOVNE TERAPIJE DO KUP'. The 'Osnovni podatki' section includes fields for 'Naziv post. subjekta' (DIZMO GD d.o.o., Ljubljana), 'Sedež' (Slovenska cesta 1234, 1000 Ljubljana), 'Matična številka' (87654321), 'Vrsta družbe' (Jantex Novak), 'Vrsta družine' (GD), 'Vrsta družbe' (S), 'Naziv računovodstva' (SRS), 'Odblije Od' (31.12.2018), 'Odblije Do' (31.12.2018), and 'Datum poročanja' (31.03.2017). The 'BILANCA STANJA' section shows a balance sheet for 31.12.2018 with columns for 'Začetno stanje', 'Skupni prihodki', and 'Skupni odhodki'. The 'KRATKOROČNE POSLOVNE TERAPIJE DO KUP' section shows a table with columns for 'Skupni', 'Skupni', 'Skupni', and 'Skupni'.

Tokokrog FRP - prikaz poteka pretoka informacij

ERP izpolni FRP Excel predlogo in pošlje v bizBox

Integracija ERP z Bizbox platformo za prenos FRP podatkov

ZRS je v 2019 podpisala pogodbe o integraciji ERP z Bizbox platformo za prenos FRP podatkov z:

- DESITO, Niki d.o.o.
- VASCO, Vasco d.o.o.
- OpPIS, Opal d.o.o.
- PANTHEON, Datalab d.d. in
- MINIMAX in iCENTER, Saop d.o.o.

Omenjeni ponudniki ERP že omogočajo izdelavo FRP poročil.

Sledi testna faza projekta s testno banko NLB d.d. do 15. 12. 2019.

Prenos FRP podatkov na banke

ZRS se je v 2018 z Združenjem bank Slovenije dogovorila, da se prenos FRP podatkov v xml obliki izvede preko **ZBS B2B uporabniškega vmesnika**.

Le ta omogoča varno in certificirano izmenjavo xml datotek med IRS in bankami.

Prenos podatkov je v testni fazi z banko NLB d.d. do 15. 12. 2019.

Za izvajalce računovodskih storitev (IRS)

Registracija v bizBox

Vkolikor še niste uporabnik bizBox eStoritev, se morate najprej registrirati. Navodila najdete na bizBoxovi spletni strani (Dokumenti).

Priprava FRP podatkov

- Sposlovnim programom (ERP)
Poslovni program s podatki iz poslovnih knjig izpolni tabele v zavihkih Excelove predloge oziroma, če ne uporablja Excela, izpolni forme v svojem sistemu, ki jih nato po potrebi izvajalec računovodskih storitev ročno dopolni in dopiše potrebna razkritja in pojasnila.
- Z ročnim izpolnjevanjem FRP Excelove predloge
Če ne uporabljate poslovnega program, ki ima funkcijo kreiranja FRP, lahko podatke iz poslovnih knjig ročno vpišete v FRP Excelovo predlogo.

Pošiljanje FRP podatkov na banko

Iz poslovne aplikacije (ERP)

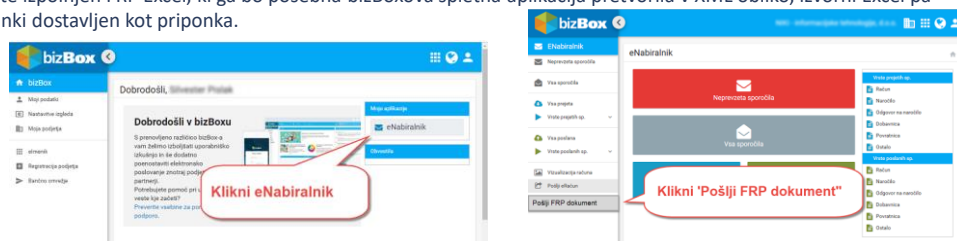
V kolikor vaš poslovni program uporablja zadnjo verzijo integracije z bizBox-om, potem prenos poteka na enak način, kot je pošiljate eRačun-ov.

Ročno preko bizBox-ovega portala

Če vaš poslovni program ni integriran z bizBoxom, potem FRP Excel preko spletnega portala bizBOX ročno pošljete na banko. (Pred tem morate biti za uporaba bizBoxa registrirani).

Po uspešni prijavi izberete rubriko **eNabiralnik** in nato na levi strani v meniju "**Pošlji FRP dokument**".

Izberite izpolnjen FRP Excel, ki ga bo posebna bizBoxova spletna aplikacija pretvorila v XML obliko, izvorni Excel pa bo banki dostavljen kot priponka.

Nadgradnja in vzdrževaje FRP

Produkcijski začetek prenosa podatkov med IRS in bankami je predviden 1. 1. 2020.

Ocenjujemo, da bo v prvem letu produkcije izvedenih najmanj 5.000 prenosov.

V naslednjih obdobjih bo potrebno projekt sproti prilagajati glede na razvoj digitalizacije ter potreb podjetij in poslovnih bank.

Večnamenska uporaba FRP

Finančna razkritja poslovanja so namenjena:

- poslovnim bankam,
- podjetjem za namene notranjega poročanja
  - direktorjem
  - lastnikom
  - nadzornim organom
- poslovnim partnerjem ...

Pomagajte testirati FRP pri
vašem ERP in
prihranite čas pri pripravi
razkritij in poročil za banke!